

תקות מנחם

גליון מס'
264

י"ל לקראת שבת נח
ר"ח חשוון
ה' תהא שנת עליון בכל –
שנת תבוא עליון ברכה

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ה"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי הרמב"ם
ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם, להראות ולהוכיח הנראה לענ"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו, הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.

ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

ספר טהרה – א'

מחזור - ל' (גימטריא בכ"ח) שנה - כ"ח (גימטריא יח"י)

בעז"ה יום ב' פרשת וזאת הברכה (ג') י"ט תשרי ג' דחול המועד סוכות

ה' תהי' שנת עליון בכל – שנת תבוא עליון ברכה

סיום הלכות טומאת מת והתחלת הלכות פרה אדומה

וסיום הלכות פרה אדומה והתחלת הלכות טומאת צרעת

ביום שבת קודש פרשת בראשית כ"ד תשרי

והרי הטהרה מהטומאה ההלכתית היא גם טהרה רוחנית כמו יום הכיפורים וכפי שהרמב"ם פותח את ספר טהרה ב"כותרת" עם הפסוק: **"לב טהור** ברא לי אלקים ורוח נכון חדש בקרבי", שבו מדובר על טהרת הלב והרוח הרוחניים.

מקיפים דבינה

ב. בנוסף להני"ל, כדאי לצטט את דברי כ"ק אד"ש מה"מ בהסבר הקשר הפנימי בין ענין המקוה והסוכה ששניהם שייכים למקיפים דבינה;

וז"ל כ"ק אד"ש מה"מ ברשימה מטבת היתש"ט²: **"מורנו הבעש"ט האט געזאגט, די טבילה אין מקוה און זיצן אין סוכה האבן אַ שייכות, הן אין דעם הכשרת המקבל און הן אין דעם המשכת האור** [=מורנו הבעל שם טוב אמר, הטבילה במקוה ושיבה בסוכה יש להן שייכות, הן בהכשרת המקבל והן בהמשכת האור] (ובהערה שם כתוב "כ"כ בלקוטי דיבורים ח"ג תק"ה, ב. המו"ל"): שייכות מקוה וסוכה י"ל דמקוה הוא בחי' בינה (פע"ח שער השבת פי"ג. סידור בכוונת המקוה, לקו"ת פי' ואתחנן תוסי' ביאור ע"פ וידעת פי"ב. ועוד). ושייך למקיפים (לקו"ת פי' תבוא סד"ה תחת אשר) וסוכה היא מקיפים דבינה (זח"ג רנ"ה, ב' בכתבי האריז"ל, ודא"ח בדרושי סוכות). – ולהעיר בתו"א ר"פ נח דהמבול [מי' יום] כדוגמת המקוה מי"ם סאה, ובד"ה כי פדה ה' את יעקב (נדפס בלקו"ת לגי' פרשיות פי' נח [ובהערה שם: נדפס ג"כ באוה"ת בראשית (כרך ג') עי' תרס"ט ואילך. ובלי ההגהות – בסה"מ אתהלך לאזניא עי' נ"ז. המו"ל]) ובהמשך וככה – תרל"ז פצ"ה ואילך – ביאור הצד השווה דסוכה ותיבת נח וההפרש שביניהם. ואכ"מ. עכ"ל [ולהעיר שהדברים יו"ל לקראת ש"פ נח, ואת הלכות פרה אדומה סיימו בש"פ בראשית שאז מתחילים במנחה את פרשת נח. תקו"מ יקר"ר].

ואל עפר תשוב

ג. יש גם קשר תוכני ברור ומפורש בין הלכות טומאת מת ופרה אדומה לפרשת בראשית; שהרי פרה אדומה באה בשביל הטהרה מטומאת מת, וענין המיתה באה לעולם בפרשת בראשית בגלל חטא עץ הדעת שהאדם נתקלל ונענש בעונש מיתה לכל צאצאיו בכל

הטבילה במקוה ככניסה לסוכה

א. בהמשך למ"ש בגליון הקודם, תמצית הקשר בין הלכות אלו ליום הכיפורים וחג הסוכות, כי הרי התחילו הלכות אלו שהן תחילת ספר טהרה, למחרת יום הכיפורים "יום השם" – "גא-טס טאג", וסיימו את הלכות טומאת מת בחוה"מ"ס סוכות, שאז התחילו את הלכות פרה אדומה, וסיימו בשבת פרשת בראשית, ונכתב שנקודות הקשר הן: א) הכניסה לסוכה היא מעין הטבילה והטהרה במקוה, שהאדם נכנס כל כולו למקוה ומוקף במים, ועד"ז הכניסה לסוכה, שהאדם נמצא כולו בסוכה והיא מקיפה אותו בכל ענייניו, ומבואר הקשר בחסידות ובשיחות כ"ק אד"ש מה"מ.

והרי הלכות אלו שהן קשורות בטהרה מטומאת מת, הן תחילת ספר טהרה, ובכל הטומאות גמר ושלמות הטהרה היא ע"י הטבילה במקוה (וגם הטהרה מטומאת מת שצריך האדם לעבור את התהליך של הזיזת מי הפרה אדומה ביום השלישי ויום השביעי, אבל סיום הטהרה היא ע"י הטבילה במקוה, וכמו שכותב הרמב"ם בפירוש בתחילת הלכות מקוואות¹ וז"ל: **"כל הטמאין** בין אדם בין כלים, בין שנטמאו טומאה חמורה של תורה בין שנטמאו בטומאה של דבאריהם – אין להם טהרה אלא בטבילה במים הנקווין בקרקע".

ב) כתוב בחסידות באוה"ת ובשיחות אד"ש שהסוכה המהודרת והמשולמת היא כשיש לה ד' דפנות מכל 4 הצדדים, שאז היא כמו מ' סופית מרובעת – מ' סתומה (כזה – ם), שזה רמז למי המקוה מ' סאה, ואמנם הסוכה כשרה גם כשיש לה "ב' דפנות והשלישית אפילו טפח", אבל כנ"ל הסוכה המהודרת והשלמה היא בד' דפנות [ולהעיר שגם במילה מים יש המ' סופית המרובעת].

ג) התחילו הלכות אלו וכל ספר טהרה למחרת יום הכיפורים – שהוא יום הטהרה של עם ישראל כנאמר: **"כי ביום הזה** יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאותיכם לפני הוי' תטהרו". והרי חג הסוכות הוא ההמשך וההשלמה של יום הכיפורים; שכל העניינים שהיו בר"ה ויוהכ"פ בהעלם ובקו הגבורה והיראה – בבחינת **"כסה"**, באים בגילוי ובקו האהבה והשמחה – **"ליום חגיגו"** [יום – הוא אור וגילוי] בחג הסוכות – **"זמן שמחתנו"**.

¹ ה' מקוואות פי"א, ה"א.

² נדפסה בחוספות לקו"ש חלק י"ט עמוד 577.

הדורות, כנאמר: "כי עפר אתה ואל עפר תשוב" ז.א. שכל ענין המיתה התחילה ע"י עונש זה בגלל חטא עץ הדעת.

וגם טומאת מת החמורה והרוחנית באה בגלל חטא עץ הדעת שהשפיל את האדם והעולם, והביא עליו את האפשרויות לטומאה חמורה וירודה זו, עד כדי כך שחז"ל אומרים "נתכרכמו פניו של משה"³ כשאמר הקב"ה ומשה שמע הדין של טומאת מת, ולא הבין "במה תהא טהרתו!"³, גם מבחינה הלכתית הטומאה הכי חמורה וירודה. וגם מבחינה רוחנית היא מורה על נתק מוחלט מהקדושה ומה', כנאמר⁴: "ואתם הדבקים בה' אלוהיכם חיים כולכם היום" היינו שבמקום שיש קדושה ודבקות בה' ובאלוקות יש חיים, ואם יש נתק מזה, יש מיתה וטומאת מת, ומשה נרגע רק כשאמר לו הקב"ה את פרשת פרה אדומה; "זאת חוקת התורה", הטהרה מטומאה חמורה זו, "ולך אני מגלה טעם פרה".

ז.א. ש"פרה אדומה" היא התיקון לטומאת מת, וממילא למיתה שבאה בגלל חטא עץ הדעת. וההזיה היא ע"י "מים חיים" כנאמר "ונתן עליו מים חיים אל כליו", שזהו היפך המיתה.

[ואולי לכן נאמר לפנינו בפסוק זה "ולקחו לטמא מעפר שריפת החטאת" ולא נאמר אפר, שקורא לאפר-עפר; כי פרה אדומה היא ה"לעומת זה" והתיקון לטומאה שבאה בגלל המיתה שנקנסה בקללה ובעונש "ואל עפר תשוב" (ובהלכה לומדים חז"ל מזה בגמרא חולין⁵ שמכסין הדם באפר, כי אפר נקרא עפר)]

מי המבול – טהרת העולם

ד. סיימו את הלכות "פרה אדומה", שהיא הטהרה מהטומאת מת, בשבת פ' בראשית, וכנ"ל בשבת במנחה מתחילים לקרות את פרשת נח, ששם מדובר על טהרת העולם ע"י מי המבול מהטומאה הרוחנית הכי גדולה וירודה של העולם, עד כדי כך "ותימלא הארץ חמס", וענייני עריות הכי חמורים שכל זה בא מחטא עץ הדעת, כמ"ש חז"ל "שהנחש בא על חוה והטיל בה זוהמא", שאת כל זה טיהר המבול, והפרה אדומה מטהרת טומאת מת (גם הרוחנית) ע"י ה"מים חיים".

לפני הוי' תטהרו

ה. סיימו את הלכות אלו, הלכות הראשונות של ספר "טהרה" – הלכות הטהרה מטומאת מת, למחרת יום הכיפורים, "יום השם" – "גא-טיס טאג" שבו מתחילים ארבעת הימים שלפני חג הסוכות שהם כנ"ד ד' אותיות של שם הוי', והטהרה של יום הכיפורים באה משם הוי' כמשי"ב בפרשת אחריו⁶: "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני הוי' תטהרו".

יחי ראובן!

ו. למדו את הלכות טומאת מת, התחילו וסיימו, בפרשת "וזאת הברכה" והתחילו ביום א' ד"זאת הברכה", והברכה לשבט הראשון, ראובן, מתחילה במילים⁴: "יחי ראובן ואל ימות". ונמצאים בשנת ה"ח – גימטריא "יחי" ללימוד הרמב"ם.

"תקות חוט השני" – על סיום הלכות טומאת מת ופרה אדומה⁷

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך

- א. הטהרה ע"י מקוה – והכניסה לסוכה שמקיפה אותו כמקוה.
- ב. ד' דפנות הסוכה כ-ס' סתומה – והמקוה מ' סאה.
- ג. סוכה ומקוה – מקיפים דבינה.
- ד. יום הכיפורים – הטהרה לפני הוי'.
- ה. המיתה מפרשת בראשית – ואל עפר תשוב.
- ו. פרה אדומה – התיקון לטומאת המיתה – מים חיים.

³ פדר"כ פ' פרה לו: .

⁴ ואתחנן ד,ד.

⁵ חולין פח,ב. ונפסק ברמב"ם ה' שחיטה פי"ד הי"ב.

⁶ ברכה לג,ו.

⁷ יהושע ב, חי. ועיין ברשימי שפירוש "תקות" – מלשון "קו וחבלי" (שבו הורידה רחב את המרגלים של יהושע, ועל ידו משפחתה תלו את תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" – להראות בעז"ה את הקו וחות השני המקשר ומשוה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך בשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

ז. מ' ימי המבול – כמ' סאה דהמקוה – טהרת העולם.

ח. בפרשת "וזאת הברכה" בברכת השבט הראשון "יחי ראובן ואל ימות" – ושלילת המיתה והתיקון.

* * *

בעז"ה יום ה' פרשת נח כ"ט תשרי ער"ח מר-חשון

הי' תהי' שנת עליין בכל – שנת תבוא עלינו ברכה

סיום הלכות טומאת צרעת והתחלת הלכות מטמאי משכב ומושב

מצורע – מוציא שם רע

א. את הלכות טומאת צרעת התחילו בשבת פרשת בראשית, והקשר ברור ומפורש;

הצרעת באה לאדם בגלל חטא לשון הרע, כמו שאומרת הגמ' בערכין⁸ בסוגיא דלשון הרע, עה"פ בתחילת פרשת מצורע⁹: "זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו" – תורתו של המוציא שם רע, וכן הוא במדרש רבה בתחילת פרשת מצורע.

ולכן עונשו של המצורע הוא כנאמר: "בדד ישב"¹⁰ ואומר ע"ז רש"י: "שלא¹¹ יהיו שאר טמאים יושבים עמו [והטעם ע"ז אומר אד"ש בלקו"ש: מכיון שמדברי לה"ר באים סו"ס, כלשון הרמב"ם בהלכה האחרונה, "לדבר באלקים וכופרין בעיקר", ובמילא הם גרועים יותר מס"א וקליפה הנקראת ע"ז, שהם מודים בה' רק קוראים ל¹² "אלקא דאלקייא"¹³] (ורש"י מצטט הגמ'¹⁴ והמדרשים¹⁵) ואמרו רבותינו, מה נשתנה משאר טמאים לישב בדד, הואיל והוא הבדיל בלשון הרע בין איש לאיש ובין איש לרעהו, אף הוא ייבדל. מחוץ למחנה, חוץ לשלוש מחנות".

וכן בטהרת המצורע שנאמרה בתחילת פרשת מצורע¹⁶, שלוקחים לו "שתי צפרים חיות טהורות", ואומר רש"י (מהגמ' ערכין¹⁷ והמדרשים¹⁸): "לפי שהנגעים באים על לשון הרע שהוא מעשה פטופטי דברים, לפיכך הוזקקו לטהרתו צפורים שמפטטים תמיד בצפצוף קול. ועץ ארז, לפי שהנגעים באים על גסות הרוח [כפירוש ה"דברי דוד" (מובא ב"שי למורא") שהסיבה שמדבר לה"ר שמתנשא על אחרים] ושני תולעת ואזוב, מה תקנתו ויתרפא, ישפיל עצמו מגאותו כתולעת וכאזוב".

וכן כותב הרמב"ם בהלכה האחרונה של הלכות טומאת צרעת¹⁹: "אות ופלא היה בישראל כדי להזהירם מלשון הרע, שהמספר בלה"ר משתנות קירות ביתו, אם חזר בו יטהר הבית, אם עמד ברשעו עד שהותץ הבית וכו' משתנה עורו ויצטרע ויהיה מובדל ומפורסם לבדו, עד שלא יתעסק בשיחת הרשעים שהיא הליצנות ולשון הרע. ועל ענין זה מזהיר בתורה ואומר (בפרשת כי תצא²⁰): 'השמר בנגוע הצרעת וגו': זכור את אשר עשה ה' אלוהיך למרים בדרך' הרי הוא אומר: התבוננו מה ארע למרים הנביאה שדיברה באחיה וכו' מיד נענשה בצרעת וכו'".

והקשר לפרשת בראשית הוא ברור ומפורש; כי הנחש הי' הראשון שדיבר לשון הרע כמסופר בפרשת בראשית ומבואר במדרשי חז"ל, באומרו אל חוה²¹: "לא מות תמותון: כי יודע אלוהים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם והייתם כאלוקים יודעי טוב ורע".

⁸ ערכין דף טו,ב.

⁹ מצורע יד,ב.

¹⁰ תזריע יג,מו.

¹¹ פסחים סז,א. סוטה לב,ב ועוד

¹² סוף מנחות (לענין אוה"ע – והרי חיותם מגקה"ט)

¹³ ע"פ תניא פכ"ד.

¹⁴ ערכין טז,ב.

¹⁵ תנחומא מצורע ב' וד' ילקו"ש תקנ"ב.

¹⁶ מצורע יד,ד.

¹⁷ ערכין טז,ב.

¹⁸ תנחומא הקדום וילק"ש תקנ"ח-נ"ט.

¹⁹ ה' טומאת צרעת פט"ז, ה"י.

²⁰ תצא כד,ח-ט.

²¹ בראשית ג,ד-ה.

ב. וכך אומר רש"י בפרשת שמות²² ע"כ שהאות הראשון אל משה הי' שהמטה נהפך לנחש, אומר רש"י (מהמדרשים²³) רמז לו שסיפר לשון הרע על ישראל באומרו: 'לא יאמינו לי, ותפס אומנותו של נחש'.

ולכן אח"כ גם נצטרעה ידו של משה כנאמר²⁴: "והנה ידו מצורעת כשלג", ואומר ע"ז רש"י (מהגמ'²⁵): "אף באות זה רמז לו שלשון הרע סיפר באומרו 'לא יאמינו לי', לפיכך הלקהו בצרעת, כמו שלקתה מרים על לשון הרע'".

ובמדרשים כתוב שגם א' מעונשי הנחש הי' שנצטרע, כדאיתא בבראשית רבה²⁶ עה"פ²⁷ ויאמר ה' אלוקים אל הנחש כי עשית זאת, ארור אתה וגוי ומצטט הפסוק בתהילים²⁸: "איש לשון בל יכון בארץ" וז"ל: "איש לשון - זה הנחש שאמר לה"ר על בוראו. בל יכון בארץ, על גחונך".

ואח"כ (אות ג') אומר המדרש וז"ל: "ר' הושעיא דסכנין בשם ר' לוי, ארור בצרעת, הלין סלעיא דביה צרען אינון" ומפרש ע"ז רש"י: "אותם כתמים שבו הנראים כסלעים קטנים, צרעת הן". היינו שלקה בנחש בצרעת כעונש על שדיבר לשה"ר על האלקים.

ובשמות רבה²⁹ עה"פ³⁰: ויען משה ויאמר והן לא יאמינו לי וגו' אומר וז"ל: "תפס משה מעשה הנחש שהוציא לשון הרע על בוראו שנאמר כי יודע אלוקים, כשם שלקה הנחש כך זה עתיד ללקות, ראה מה כתיב, ויאמר השליכהו ארצה, וישליכהו ארצה ויהי לנחש, לפי שעשה מעשה נחש לכך הראה לו את הנחש, כלומר עשית מעשה של זה'".

ואח"כ³¹ אומר המדרש ע"כ שמשה נצטרע, וז"ל: "אמר לו מה הנחש כשהלשין הכיתי אותו בצרעת שנאמר: 'ארור אתה מכל הבהמה, כד"א³²: 'צרעת ממארת', אי"ר אליעזר הלין סלעין דביה צרעין אינון, אף אתה ראוי ללקות בצרעת".

ואולי לכן גם נענש הנחש ב"על גחונך תלך"³³ ואומר ע"ז רש"י (מהגמ'³⁴ ומהמדרשים³⁵): "רגלים היו לו ונקצו", כמו שכתבנו לעיל דברי רש"י ע"כ שלוקחים למטהר מן הצרעת "עץ ארז ואזוב ושני תולעת" לומר שכיוון שהיה לו גסות הרוח תקנתו ורפואתו שישפיל עצמו מגאותו כתולעת וכאזוב, עדי"ז לנחש היו רגלים וה' השפילו לארץ כתולעת.

חתימת דין דור המבול – על הגזל

ג. את רוב הלכות טומאת צרעת לומדים ומסיימים בפרשת נח ואפשר לומר הקשר שדור המבול נחתם דינם על הגזל, ענייני בין אדם לחברו, כמו שאומר רש"י עה"פ: "ותמלא הארץ חמס" ז.א. שלמרות שהי' להם עבירות ושחיתות בעניינים חמורים של תאוות ועריות, אבל גזר הדין בא בגלל העבירות שבין אדם לחבירו. וההתחלה של הזלזול והפגיעה בחבירו היא מדבורי לה"ר, שמביאים אח"כ לפגיעות ונזקים גדולים יותר עד כדי חמס.

וכן מוצאים בפסוק שמביא המדרש הנ"ל: "איש לשון בל יכון בארץ" (שמוסב על מדבר לה"ר) ובהמשך לזה אומר "איש חמס רע יצודנו למדחפות" היינו שהחמס בא בהמשך ללה"ר.

ד. והתיקון לזה הוא "נח", וכתוב פעמיים "נח", וכמ"ש בזהוהר "נייחא לעילא ונייחא לתתא" היינו גם טוב לבריות ואם לא מדבר לשה"ר, דיבורו בנחת עם הבריות, וע"ד הנאמר: "ונח מצא חן", וכמו שאומרים³⁶: "ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם", שמתנהג ודיבורו בנחת עם הבריות, ומתקנים ה"חמס" של דור המבול כהחסד של אברהם אבינו, ש"נטל שכר כולם", ו"כל שרוח הבריות נוחה הימנו רוח המקום נוחה הימנו" ו"נחת" בגימט' "המלך המשיח", שאור המשיח האיר בתיבת נח.

וזוכים שיתקיים בנו מ"ש בתחילת פרשת לך-לך שקורין במנחה דשבת זו "הלוך ונסוע", בגשמיות וברוחניות, "מחיל אל חיל", "וישראל עושה חיל" בגאולה השלמה ע"י מלך המשיח כן תהי' לנו!, מ"ד ממ"ש נאו!

"תקות חוט השני" – על סיום הלכות טומאת צרעת³⁷

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך

- א. הצרעת על דיבור לשון הרע – מצורע – מוציא שם רע.
- ב. בפרשת בראשית – הנחש – הראשון שדיבר לשון הרע.
- ג. הנחש נצטרע.
- ד. בפרשת נח – נחתם דינם על הגזל – חמס – בין אדם לחברו.
- ה. לשה"ר – כחמס.
- ו. נח נח – למעלה ולבריות – הדיבור בנחת.

ערכוב השטן!

בר"ה שמעתי דבר נפלא מאד מהרה"ת זושא שיחי' וילהלם (המנהל של המתיבתא "אהלי תורה"):

בסוף התפילה בר"ה אנו תוקעין 30 קולות נוספים, לאחרי שיצאו כבר ידי חובה, ותקעו את ה-100 קולות, תוקעין עוד "ל' קולות כדי לערבב השטן".

ומה הפירוש והמשמעות לערבב השטן?

בקשר לערבוב השטן שלא מברכים את חודש תשרי, ולא תוקעים בשופר בערב ר"ה, יש שיחה וביאור מיוחד מכ"ק אד"ש מה"מ בליקו"ש, ומה המשמעות של עירבוב השטן שהוזרים על התקיעות?

והגמ' במסכת ר"ה (דף טז סע"א-רע"ב) אומרת: למה תוקעין ומריעין כשהן יושבין ותוקעין ומריעין כשהן עומדים, כדי לערבב השטן".

ויש כאן ביאור מדהים ונפלא ביותר!; בתוספות (ד"ה כדי לערבב השטן), וז"ל:

"פירש בערוך [ערך ערב א'], כדאיתא בירושלמי בלע המות לנצח, וכתוב והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול, כד שמע קל שיפורא זימנא חד בהיל ולא בהיל וכד שמע תניין, אמר ודאי זהו שיפורא דיתקע בשופר גדול, ומטא זמניה למתבלע ומתערבב, ולית ליה פנאי למעבד קטגוריא!

היינו, שכשהיהודים תוקעים פעם א' ומקיימים המצוה, זה לא מבלבל כ"כ את השטן, אבל כשתוקעים פעם ב', חושש שזהו כבר ה"שופר גדול" של משיח, ומבלבל אותו לגמרי, כי יודע שמיד יבולע לו ויתבטל ותבלע מן העולם, ואינו יכול לקטרג יותר.

³⁶ בנוסח סוף ברכת המזון.

³⁷ יהושע ב, חי. ועיין ברש"י שפירוש "תקות" – מלשון "קו וחבל" (שבו הורידה רחב את המרגלים של יהושע, ועל ידו משפחתה תלו את תקותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחס" – להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשוה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך בשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחס" ח"א).

22 שמות ד, ג.
 23 תנחומא כב, שמו"ר פ"ג, יב-יג ילקו"ש.
 24 פס' ו'.
 25 עיין שבת צב, א.
 26 פרשה כ, א.
 27 בראשית ג, ד.
 28 תהילים קמ, יב.
 29 שמות ד, א.
 30 פרשה ג, יב.
 31 אות יג.
 32 תזריע יג, נא.
 33 הפסוק הנ"ל.
 34 סוטה ט, ב.
 35 ב"ר כ, ה. פרקי רבי אליעזר פי"ד.

וכאן רואים דבר פלא! שגם השטן (גדול ה"אנטיים"), אם חושש שיש סיכוי שהמשיח והגאולה באה, הוא מאמין ומתבלבל ומתבטל לגמרי!

אברך חסידי – לא "בעל הבית"!

אצל חסידים מקובל הפתגם והאיחול: "אל תהי' "בעל הבית" ותישאר תמיד אברך חסידי...!" (=באידיש: "ווער נישט קיין "באלאבאס" און בלייב אלע זאל אַ חסידישער יונגערמאן...").

והי' לי מוקשה; למה בחרו מבין העניינים השלילים המבטאים את ההגשמה והחומרניות היפך המידות החסידיות דווקא את המושג "בעל-הבית" ("באלאבאס"), למה לא אומרים בעל אישה, בעל נכסים וכדומה? ונראה לי ההסבר;

אומרים בשם הרה"ק ר' לוי יצחק נ"ע מבארדיטשוב שהמעלה במצות סוכה על שאר כל המצוות, שבמצוות סוכה נכנס היהודי כל כולו לתוך המצוה, והבארדיטשובער גם אומר שנכנס לסוכה אפילו עם המגפיים, ואפילו עם הבוץ שעל המגפיים, הדברים הכי נמוכים של האדם שמתבטלים לה' ונכללים בקדושה.

וע"כ ברצוני לפרש הפתגם הנ"ל; שכמו שזוהו העילוי הכי גדול של מצות סוכה על שאר המצוות עד"ז, "זה לעומת זה", כשרוצים לבטא את ההגשמה והחומרניות של האדם אומרים דווקא "בעל הבית"; כי לבית נכנס האדם כל כולו והבית מקיף אותו מכל צדדיו. והמשמעות התוכנית בזה שהוא מונח לגמרי בענייני הבית, וכל העניינים הגשמיים מקיפים אותו ו"לוקחים" את כל מעייניו והתעניינותו, היינו שכולו "מונח" – בענייני הבית והעניינים הגשמיים.

ולכן כשרוצים לתאר איש "מגושם" אומרים "בעה"ב", ולא בעל אישה או בעל נכסים, שהם מצד האדם ולא נכנס כולו בהם, משא"כ בבית האדם נכנס כולו, היינו שהוא מעסיק אותו לגמרי, בפרטים שבבית ובענייניו הגשמיים, הוא "אנוכי" ו"אינטרסנטי".

משא"כ אברך חסידי, כפירוש אד"ש (בקשר לזריקת הציפורניים) חסיד – הוא זה שמוותר על נוחיות וטובת ושמירת עצמו לטובת אחרים.

עומדים צפופים!

א. למחרת ר"ה בא' השנים ב"דברי כבושין" ב"צום גדליה", [אחרי שבר"ה היתה צפיפות איומה בפרט בזמן התקיעות שרצו לראות ולשמעו מקרוב את הנהגת כ"ק אד"ש מה"מ בזמן התקיעות ובהכנה להם שראו ושמעו אז במיוחד "גילויים ורעבישע הנהגה" [הנהגה עם הטלית שפרס והתכופף, על הפני"ם, והבכיות והקול המיוחד בפסוקים שלפני התקיעות וכו'] והצפיפות או היתה נקראת אצל התמימים "המכבסה", ובאותה שנה הי' קהל עצום וצפיפות מיוחדת, וכנראה בתור "פיצוי" אמר אד"ש הדברים דלהלן: "למה בביהמ"ק הי' צפוף? "עומדים צפופים" (אבות פ"ה מ"ה), והרבי הסביר: שהמעלה כשצפוף א' מרגיש את השני, כרגיל כ"א אומר על תיגע בי, תתעסק בעניינים שלך, אבל כשצפוף אמנם באין ברירה, אבל מרגישים א' את השני, ענין נפלא של אהבת ישראל ואחדות ישראל!

"הזית הזה אינו מוציא שמנו עד שכותשין אותו"

ב. בא. משנות הלמדי"ם שהי' כאן בתשרי הרה"ח ר' יהודה ע"ה פלדי, שהרבי מינהו ליו"ר הועד למען שלמות העם, ועמד בראש המלחמה לתיקון חוק "מיהו יהודי", וע"כ יש סיפורים ומופתים בפ"ע להזדמנות אחרת.

בזמן ההקפות הוא עמד על הבימה ע"י הרבי והרבי הורה שיתנו לו ספר תורה וילך בתחילת ההקפות עם המכובדים, הוא הי' איש זקן וחלש והיתה לו רגל שבורה (שגם בקשר לזה היו "מופתים" מאד"ש מה"מ) והצפיפות בהקפה היתה נוראה, וכשחזר אחרי ההקפה בשארית כוחותיו לבימה ע"י הרבי כא' "החוזר מעורכי המלחמה" ... ונשף לרווחה, חיך

אליו הרבי, ואמר לו מה שכתוב בחז"ל³⁸: "הזית הזה אינו מוציא שמנו עד שכותשין אותו...!"

הדחק דשמחת-תורה!

ג. לרב גדול וחשוב בארה"ק שהי' לו נכד שלמד כאן ב"קבוצה" תשכ"ו (הנכד בא מיישיבה "ליטאית") אחרי שמח"ת כתב הרבי לסבא מכתב בזה"ל: "פ"ש מנכדך שיחי, וגם ראיתי את הלחץ זה הדחק דשמחת תורה אשר לוחצים אותו, והזית הזה אינו מוציא שמנו עד שכותשין אותו".

האושפיוזין כבר בעה"ב!

כן שמעתי מהרה"ת זושא שיחי' וילהלם, [שמקובל אצל חסידים בקשר ל"אושפיוזין החסידיים" בשמיני עצרת ושמחת תורה שהם כ"ק הרבי הקודם וכ"ק אד"ש מלך המשיח, והרבי דיבר רבות בהתוועדויות מוצאי שמיני עצרת וליל שמח"ת על הרבי הקודם (ששמו יוסף) ועל הנאמר בפרשת "וזאת הברכה" בברכת יוסף; "וליוסף אמר מבורכת ה' ארצו וגו'], וסיפר לי הרב וילהלם שראה בספר "המלך במסיבו", שם כותבים על הדיבורים של אד"ש בסעודות יום-טוב, בבית הרבי הקודם בקומה השנייה של 770 – "בית-משיח". [וכידוע הרבי כמעט לא דיבר שם רק ישב ביראה כלפני המלך [הכסא של הרבי הקודם והשולחן הי' ערוך לפניו] רק הרבי הי' עונה על מה ששאלו אותו (בעיקר גיסו החדד"ב הרש"ג ע"ה) ובא' השנים נשאל כ"ק אד"ש מה"מ מי הם ה"אושפיוזין" של שמע"צ ושמה"ת?

ואד"ש ענה: "בימים אלה הם לא "אושפיוזין" (אורחים) הם בעלי הבית!!

בקשר לנכתב בגליון הקודם (מס' 263)

על הנבואות של אד"ש מה"מ בקשר למלחמת יוהכ"פ

קמיע מומחה

א. והגיע הזמן שהציבור היהודי (ולא רק החסידים) יכיר שחייבים לשמוע ולציית לכ"ק אד"ש מה"מ, וע"ד הדין בהלכות שבת שמותר לצאת בקמיע אבל רק אם הוא "מומחה": או "איתמחי גברא" או "איתמחי קמיע"; או שהאיש שכתב הקמיע כבר עזר בקביעות בקמיע שלו 3 פעמים. או שקמיע זו כבר עזרה 3 פעמים.

וכ"ק אד"ש מה"מ כבר הרבה פעמים אמר מקודם מה יקרה, לא בשביל להראות ידע, אלא כדי שידעו להתכונן וכל מה שאמר התקיים, "קולע אל חוט השערה!" ממש דברי נביאות.

שדכן מומחה

ב. הי' בחור מבוגר שפנה אל אד"ש מה יעשה בקשר לשידוך, והרבי ענה לו (בכ"ק) "שיפנה לשדכן מומחה!" ואח"כ שאל את הרבי שלא אמר לו למי לפנות, וע"כ ענה לו אד"ש: "שדכן מומחה" – פירושו שכבר עשה 3 שידוכים, כמו בגדר של "קמיע מומחה" ו"איתמחי גברא" ו"איתמחי קמיע".

לעילוי נשמת

מרת רבקה ב"ר חיים יהושע ע"ה

יארציט כ"א תשרי הושענא-רבה

יה"ר שתהי' מליצת יושר עבור כל יו"ח ובני משפחתה להצלחה בכל העניינים הגשמיים והרוחניים וירוו שפע נחת יהודי חסידותי מכל יו"ח מתוך הרחבה ובריאות אושר ושמחה תמיד כל הימים ויתקיים "הקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכם, ויזכו לקבלת פני משיח צדקנו בגאולה השלימה מי"ד ממ"ש נאו!

נדפס ע"י בנה הרה"ת יוסף יצחק שיחי' מוניץ

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהמ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!